

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyň JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **X. T. T.**, zastoupeného Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalované: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje**, se sídlem Nádražní 2437/2, Plzeň, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 26. 1. 2018, č. j. KRPP-1603-19/ČJ-2018-030022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 13. 3. 2018, č. j. 17 A 22/2018 – 37,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Ustanovenému advokátovi žalobce Mgr. Jindřichu Lechovskému **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4.114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 4. 1. 2018 zajistila žalobce za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (zákon o pobytu cizinců). Doba zajištění byla stanovena na 30 dnů od omezení osobní svobody.

[2] Rozhodnutím ze dne 26. 1. 2018 žalovaná rozhodla o prodloužení zajištění žalobce podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců o 60 dnů.

[3] Žalobce napadl rozhodnutí žalované ze dne 26. 1. 2018 žalobou u Krajského soudu v Plzni, který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Nepřisvědčil námitce, že napadené rozhodnutí je nesprávné a nedostatečně odůvodněné s ohledem na zásah do soukromého a rodinného života žalobce. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2014, č. j. 4 Azs 122/2014 - 43, nelze na odůvodnění rozhodnutí o zajištění klást stejné nároky jako na rozhodnutí o správním vyhoštění. V rozhodnutí o zajištění postačí odpovídající vymezení důvodů pro omezení osobní svobody dotčeného cizince. Tyto závěry lze podle krajského soudu vztáhnout i na rozhodnutí o prodloužení zajištění.

[4] Otázkou přiměřenosti zásahu se žalovaná zabývala již v prvním rozhodnutí o zajištění. V nyní napadeném rozhodnutí pak výslovně konstatovala, že žalobce „*se vozidlem dostal na Slovensko, kde strávil několik hodin v bytovém domě, kam pro něj přijel jeho bratr, jméno bratra uvádět nechtěl. Do České republiky přicestoval dne 29. 10. 2017 ve večerních hodinách. Bydlel u svého bratra v rodinném domě na Folmavě. Bratr má na území České republiky povolen pobytu, ale neví jaký. Bratr má syna, který je občan ČR. Více ke své rodině uvádět nechtěl, jelikož ho jeho bratr zklamal. Hodně se s ním na Silvestra pohádal. Důvodem hádky bylo to, že mu bratr sliboval, že mu po příjezdu do České republiky zařídí legální pobyt a to se nestalo.*“

[5] Žalovaná v napadeném rozhodnutí shledala, že důvody zajištění žalobce i nadále trvají, vysvětlila, proč nepovažuje uložení zvláštních opatření za dostačující, a rovněž odůvodnila dobu, o kterou bylo zajištění prodlouženo. Krajský soud proto uzavřel, že rozhodnutí žalované obsahuje náležité odůvodnění všech rozhodných skutečností a je plně přezkoumatelné.

II. Obsah kasační stížnosti

[6] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s“).

[7] Stěžovatel již v žalobě namítl, že žalovaná se nedostatečně vypořádala se zásahem do jeho soukromého a rodinného života, a to s ohledem na skutečnost, že se na území České republiky nachází stěžovatelův bratr, který disponuje pobytovým titulem. S vypořádáním této námitky krajským soudem stěžovatel nesouhlasil. Soud se částečně přihlásil k přinejmenším implicitně formulovanému postoji žalované, podle nějž není třeba eventuální zásah do soukromého a rodinného života stěžovatele zkoumat v intencích jeho vztahu s bratrem, a částečně se pokusil nahradit chybějící úvahu žalované, což je nepřípustné.

[8] K povinnosti zabývat se zásahem do soukromého a rodinného života v řízení o zajištění podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců se vyjádřil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 23. 11. 2011, čj. 7 As 79/2010 - 150, č. 2524/2012 Sb. NSS. Tato povinnost je zdůrazňována i v jednotlivých rozsudcích Nejvyššího správního soudu, např. ze dne 15. 11. 2016, č. j. 6 Azs 142/2016 - 26. Zajištění

podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je přípustné pouze tehdy, neexistují-li překážky předání. Bylo proto povinností žalované zabývat se intenzitou vztahu stěžovatele s bratrem, který na území ČR legálně pobývá. Neopominutelnou povinností žalované bylo posoudit, zda pobyt stěžovatelova bratra je natolik závažnou překážkou, že by nebylo možné uvažovat o realizaci správního vyhoštění stěžovatele s ohledem na zásah do soukromého a rodinného života. Žalovaná však intenzitu vztahu stěžovatele s bratrem nereflektovala. Její rozhodnutí proto trpí zásadní vadou. Rozsudek krajského soudu, který rozhodnutí žalované aproboval, nemůže obstát.

[9] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila, pouze sdělila, že zajištění stěžovatele bylo ukončeno dne 26. 6. 2018.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

III.1 Podmínky řízení

[10] Podle § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců ve znění účinném od 15. 8. 2017 do 20. 1. 2019 platilo, že „[v] *případě, že je zajištění cizince ukončeno před vydáním rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí o zajištění cizince, o žalobě proti rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění cizince nebo proti rozhodnutí o nepropuštění ze zařízení, soud řízení o žalobě zastaví. O ukončení zajištění cizince policie neprodleně informuje příslušný soud, který žalobu projednává. Věty první a druhá se pro řízení o kasační stížnosti použijí obdobně.*“ Toto ustanovení vylučovalo soudní přezkum rozhodnutí policie o zajištění mimo jiné pro případ, že byl cizinec před rozhodnutím soudu ze zařízení pro zajištění cizinců propuštěn.

[11] Citované ustanovení však Ústavní soud zrušil nálezem ze dne 27. 11. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 41/17, a to ke dni vyhlášení nálezu ve Sbírce zákonů, tj. k 21. 1. 2019. Překážka soudního přezkumu stěžovatelem předložené kasační stížnosti tak odpadla.

III.2 Posouzení kasační stížnosti

[12] Kasační stížnost je přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěrem krajského soudu, podle kterého rozhodnutí žalované nebylo nepřezkoumatelné z důvodu tvrzené nedostatečnosti odůvodnění přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele.

[15] Především je třeba podotknout, že posouzení důvodů znemožňujících vycestování (jedním z nichž může být i nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince, viz § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců) v rámci řízení o zajištění cizince je předběžné a subsidiární. Jakkoliv lze se stěžovatelem v obecné rovině souhlasit, že existence reálného předpokladu pro vyhoštění představuje jednu z podmínek zajištění cizince, nelze přehlížet smysl řízení o zajištění, jímž není konečné posouzení otázky, zda má být tomuto cizinci uloženo správní vyhoštění, ale pouze vytvoření podmínek pro to,

aby tento hlavní účel mohl být realizován. Správní orgán je povinen předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění cizince alespoň potenciálně možné, jsou-li překážky vycestování správnímu orgánu v době rozhodování o zajištění známy nebo vyšly-li v řízení najevo (blíže viz usnesení rozšířeného senátu č. j. 7 As 79/2010 - 150). V řízení o zajištění proto není nutné postavit najisto, že vyhoštění cizince bude skutečně realizováno. Postačí závěr o možnosti vyhoštění.

[16] Rozsah odůvodnění rozhodnutí o (prodloužení) zajištění ve vztahu k posouzení přiměřenosti případného zásahu do rodinného a soukromého života, k němuž by mohlo dojít vyhoštěním cizince, se s ohledem na výše uvedené závěry bude odvíjet od tvrzení cizince a od skutečností zřejmých ze spisu.

[17] Stěžovatel namítl v žalobě a v kasační stížnosti, že překážkou vyhoštění z důvodu nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života je přítomnost stěžovatelova bratra na území ČR, který zde má povolen pobyt. Obecně lze konstatovat, že vztah mezi dospělými sourozenci by mohl být překážkou vyhoštění jen ve velmi výjimečných případech, např. v případě závislosti na péči jednoho na druhém ze zdravotních důvodů. Nic takového však stěžovatel netvrdil.

[18] Nadto, jak již poukázal krajský soud, z rozhodnutí žalované vyplývá, že stěžovatel popsal během výslechu svůj vztah k bratrovi jako přinejmenším problematický, neboť se s bratrem pohádal a bratr jej zklamal. Nechtěl uvést ani bratrovo jméno. Nad rámec pasáže citované krajským soudem žalovaná poukázala také na stěžovatelovo vyjádření, že s bratrem nechce mít nic společného. Tyto skutečnosti odpovídají obsahu protokolu o výslechu ze dne 3. 1. 2018. K otázce, zda chce kontaktovat bratra, aby mu přivezl cestovní doklad, stěžovatel uvedl: „*Já osobně bratra kontaktovat nechci, nechci ho již vidět. Chci, aby mého bratra kontaktoval tlumočník.*“ Dále stěžovatel vypověděl: „*Pobýval jsem u svého bratra na Folmavě, ale v současné době nechci mít s mým bratrem nic společného, tudíž nemám na území ČR žádnou adresu pobytu.*“ K otázce na rodinné vazby na území ČR stěžovatel zopakoval: „*Mám zde bratra s rodinou, ale v současnosti je už nechci vidět. Bratr mě velice zklamal.*“

[19] S ohledem na tvrzení samotného stěžovatele žalované nevznikla povinnost zabývat se intenzitou vztahu stěžovatele s jeho bratrem a blíže posuzovat, zda by jeho vyhoštěním nedošlo k zásahu do soukromého a rodinného života. Povinnost posoudit potencialitu výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění vzniká slovy rozšířeného senátu tehdy, jsou-li „*překážky vycestování správnímu orgánu v době rozhodování o zajištění známy nebo vyšly-li v řízení najevo*“. Skutečnosti tvrzené stěžovatelem popsané výše takovou překážkou bezpochyby nejsou. V posuzované věci nevyšly najevo další okolnosti, které by žalovaná byla povinna zvážit a neučinila tak. Uvedla-li žalovaná v rámci posouzení realizovatelnosti vyhoštění, že zhodnotila překážky, které jí byly známy a které vyšly v řízení najevo, přičemž jako jedinou překážku shledala skutečnost, že v době jejího rozhodování nebylo pravomocné rozhodnutí o správním vyhoštění, neshledal Nejvyšší správní soud takový závěr s ohledem na obsahu spisu nezákonným.

[20] Pro úplnost lze dodat, že v době rozhodnutí o prodloužení zajištění (dne 26. 1. 2018) již bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele (ze dne 4. 1. 2018), v němž žalovaná podrobněji posuzovala jednotlivá kritéria přiměřenosti

dopadů rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 174a zákona o pobytu cizinců. Byť rozhodnutí o správním vyhoštění nebylo v době vydání nyní napadeného rozhodnutí ještě pravomocné, následně v soudním přezkumu obstálo. Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost stěžovatele rozsudkem ze dne 28. 11. 2018, č. j. 1 Azs 259/2018 - 29, přičemž námitky týkající se tvrzeného zásahu do rodinného a soukromého života vyhodnotil jako účelové.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[21] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[22] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly.

[23] Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 8. 2. 2018, č. j. 17 A 22/2018 - 18, ustanoven zástupcem advokát Mgr. Jindřich Lechovský. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 9 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud určil odměnu advokáta částkou 3.100 Kč za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) a dále 300 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), celkem tedy 3.400 Kč. Tuto částku pak soud zvýšil podle § 57 odst. 2 s. ř. s. o částku 714 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je zástupce jako plátce povinen odvést. Částka v celkové výši 4.114 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. ledna 2019

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu